

Újfolyam

39. szám

FASORI HARANGSZÓ

www.fasor.hu

A Budapest Fasori Református Egyházközség Hírmondója

2008. április

„E pohár amaz

*új szövetség az én vérem által”
(1Kor 11,25)*

MENNYEI ERŐ

Jézus mondja: „...erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek...” (Apcse1, 8)

Az erő kérdése mindig is izgatta a porszem embert. Honnan meríthet erőt? – Nem véletlen, hogy a televíziós reklámban is olyan hatásosan mutatják be az egyik erőt adó gyógyszert, amikor a jegyváltásra várakozó sorban egy fiatal hölgy leejti kezéből igazolványát, s a mögötte álló idős asszony egy gyors mozdulattal lehajol érte, majd frissen és mosolygósan átadja fiatalnak. Az annyit mond: – Ejha! – Igen, kedvesem, de a titok: és itt említi a reklámozott erőt adó gyógyszer nevét. – Egyre-másra kiderül, hogy a sportolók, különösen a nehéztatléták, súlyemelők, de más sportágak képviselői is csak úgy tudják elérni és tartani a legmagasabb szintet, hogy erőt adó, de egészséget károsító – s ezért tiltott – szereket szednek. – Nehezen törődik bele az ember erőtlenségébe. Energetikusok kínálják természetgyógyászati módszereiket, miközben talán ők sem tudják, hogy a lelket károsító démoni világból merítenek.

Kevert, kapkodó világunkban is érvényes Jézus szava, amellyel első tanítványaitól búcsúzott: „erőt kaptok”! – Mire gondolt Jézus, amikor ilyen nagy ígérettel bátorította tanítványait? Milyen erőt kapnak? Honnan? Mire vonatkozott ez az ígélet?

A tanítványok Jézus feltámadása után nagy várakozásban voltak. Mesterük most mutatja meg igazi erejét és hatalmas szabaddítást élnek át népükkel együtt a római birodalom elnyomatásából. Ők is külső nagy erőt vártak, amely hatalmasan megváltoztatja a külső kereteket.

Jézus helyre teszi őket, és megígéri a nagy erőt, de nem a külső keretek átrajzoláshoz, hanem az adott keretekben való helytálláshoz, sőt Jézusról és a mennyei erőről való tanúskodáshoz. Nem egészen értették a dolgot, de mivel nem kaptak rendkívüli külső erőt, Jézus pedig eltávozott tőlük, így mit tehettek mást, mint visszazárkóztak védekező életükbe és várták, hogy mi történik majd.

Sok mindenre számíthattak, de ami történt, az legmerészebb álmaikat is felülírta. Egyikük se hitte volna, hogy napok múltával tömegek előtt hirdetik Jézus örömhírét, és megtérő tömegeket segítenek gyülekezetté, gyülekezetekké formálódni. A régi keretek közé érkezett pünkösdkor a megígért Szentlélek, és akik kapták, azokat belülről formálta át, hogy elvégezhesék a Jézustól kapott feladatukat. A félelem helyén bátorság támadt a szívükben, „erőt kaptak” – szó szerint úgy, ahogy Mesterük megmondta – és Jézus „tanúi lettek” kisebb, majd nagyobb körben is.

Később a nagy apostolt, Pált is megkísértette, hogy erős legyen. Az őt gyengítő betegséget, akadályozó külső körülményeket szerette volna levetni magáról. Imádkozott is többször azért, hogy vegye el az Úr a terheit, bajait, hogy jobban szolgálhasson. Meg is hallgatta őt Ura, de nem úgy, ahogyan ő remélte. Hanem sokkal jobban. Nem a betegségét, bajait vette el, hanem mennyei erőt adott neki azok közepette, és még egy világos Igét is a szívébe írt: „*Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.*” Az Ige folytatása, hogy megtapasztalja az apostol a mennyei erő elégséges voltát minden

nyomorúságában és így vall: „Ezért a Krisztusért örömmel telik erőtlenségekben, bántalmazásokban, nyomorúságokban, üldöztetésekben és szorongatásokban, mert amikor erőtlenségben vagyok, akkor vagyok erős” (2Kor 12, 9–10). – Kiderül, hogy csak ilyen nehéz körülmények között „jött ki” az apostolból az az eredmény, amellyel szinte az akkor ismert egész világban alkalmasan hirdette Jézus evangéliumát.

Ugye, mennyire szeretnénk mi bajokból, gondokból, nyomorúságokból kimene-külni, hogy akkor majd örömmel, szabad szívvel bizonyosságot teszünk Krisztusról? – Ő pedig olyan tanúkat keres, akik sokszor

égetően szorító nehézségeik között képesek befogadni a mennyei erőt, és az adott helyzetükben egyszerűen, talán nem túl hangosan, nem túl sikeresen, de Jézusról tanúskodnak, akinek ereje „erőtlenség által ér célhoz”.

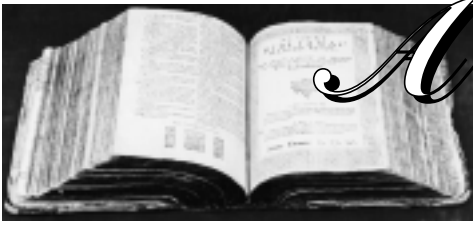
Közben talán mosolyog rajtunk az „erős” világ, elrobognak mellettünk emberek – de egyszer csak kiderül, közülük is jönnek, és keresik a titkát a mi erőnknek. Mondjuk el nekik, hogy a mi erőnk titka az, hogy nem a mienk, hanem a mi Urunké. Mennyei erő az, Ő a forrása, ezért kiapadhatatlan.

Végh Tamás lelkipásztor

Áldott, szép pünkösdsöt kívánunk olvasóinknak!

Fotó: D. M.

A Biblia éve

Alapige: 2 Tim. 3,1–9 és 14–17

A Timóteushoz írt 2. levél 3. fejezetében Pál apostol így ír: „*Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek.*” A Biblia az utolsó idők kifejezést, a Jézus Krisztus mennybemenetele utáni időszakra érti egészen addig, amíg Urunk dicsőségben vissza nem jön. Pál apostol jelzi, hogy az utolsó idők ismertető jele lesz a világban folyamatosan bomló erkölcsi rend. És miközben az erkölcsi rend bomlik, úgy tűnik, hogy divatba jön a vallásosság. Egyre több ember törekszik a kegyesség látszatának megtartására, gyakorolják a vallást, de megtagadják annak erejét, és soha nem jutnak el az igazság megismerésére. Hol lesznek ezek az emberek? Az egyházakban. A különböző kegyességi gyakorlatot folytató felekezetekben. Az egyházakban lesz sok okos, tanult ember, de az igazságot nem ismerik, sőt az igazságnak ellene állnak. Ez egy nagyon megdöbbentő kijelentése Pálnak.

Milyen igazságról beszél itt Pál apostol, amikor – ahogy manapság mondani szokták – mindenkinek igaza van. Olyan világban élünk, ahol mindenki, minden keresztyén és nem keresztyén felekezet mondja a maga igazát. De Pál itt nyilvánvalóan egyfajta igazságról beszél. Arról, amire Timóteust is a szülei tanították. A Biblia igazságáról beszél. A mai vasárnapon kezdődő Biblia évéről szólnak a hírek a TV-ben és a rádióban, erről írnak az újságok, és nekünk, hívő keresztyéneknek figyelniünk kell arra, hogy mi

hangzik el ebben az évben a Szentírásról a különböző fórumokon.

*

A Bibliával kapcsolatban igen nagy zűrzavar van a világban. Az utolsó idők zűrzavarának oka egyházakban, gyülekezetekben, felekezetekben és világszerte az, hogy a Biblia igazságát sokan elvetik, és ellene állnak annak.

Az ellenállás miéértjére a leggyakoribb válasz az, hogy azért nem lehet mindenben a Bibliára hivatkozni, mert azt is csak emberek írták. De megkérdem: ha valaki kap a Legfelsőbb Bíróságtól egy ítéletet, amelyben az olvasható, hogy kérem, vonuljon be a börtönbe, mert önt a bíróság háromévi börtönbüntetésre ítélte, kinek jutna eszébe a végrehajtást megtagadni azért, mert a határozatot csak egy gépirónó írta be a számítógépbe? Nem az a kérdés, hogy ki írta le, hanem az a kérdés, hogy ki diktálta a Bibliát. Ne engedjük magunkat félrevezetni ebben az ügyben. Persze, hogy emberek írták, de ki ihlette? Pál apostol Timóteust arra emlékezteti, hogy a Bibliát Isten diktálta: „*a teljes írás Istentől ihletett*”. Az itt használt görög szó jelentése: lehelet. A Biblia tehát Isten által kilehelt. Jézus mondja: „*Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim soha el nem múlnak.*”

Tehát mi valljuk a Biblia évében, és kell, hogy minden templomba járó, hívő keresztyén komolyan azt képviselje, hogy a Biblia Isten kijelentése. Isten kijelentése olyan

információ, aminek nincs alternatívája. Kedves Testvérem, hadd kérdezzem meg, hogy tudod-e ezt, tudjuk-e ezt, hiszed-e ezt? Hogy ami ott meg van írva, az úgy volt, és ma is úgy van.

*

Várható, hogy a Biblia elleni támadások felerősödnek, és egyre rafináltabbakká válnak, mert az Ördög ki akarja ütni a Bibliát az emberek kezéből és fejéből. A kezéből már részben sikerült is kiűtnie, ha arra gondolunk, hogy milyen sokan jövünk Biblia nélkül a vasárnapi istentiszteletre. De ki akarja ütni – és ez a veszélyesebb – az emberek fejéből is.

Az Ördögnek van egy elég félelmes eszköze, és ez a bibliakritika, amely sajnos megjelenik már az egyházi kiadványokban is. A bibliakritika lényege, hogy kételkedést támasszon bennünk a Biblia isteni ihletettségével kapcsolatban. Onnantól, hogy ezt vitatni kezdjük, már csak igazán gusztus kérdése, hogy ki mit tart Bibliába betoldottnak vagy érvényesnek, vagy érvénytelennek. A bibliakritika már a 19. században is nagy erővel tört előre, és azóta egyre nagyobb teret nyer.

*

Az idei Kálvin Kalendáriumban található ez a megállapítás: „A Biblia messzeemenően emberi dokumentum. Számos tévedést, ellentmondást sőt gonoszságot találunk benne. Morális szempontból is sok

Bibliatörténeti kiállítást láthattunk a Julianna iskola tornatermében

Ha a Biblia lenne a mobilom?

Mi lenne, ha a Bibliánkat úgy kezelnék, mint ahogy a mobiltelefonunkat?

- Mi lenne, ha mindig magunkkal hordanánk?
- Mi lenne, ha mindig visszafordulnánk érte, ha otthon felejtettük?
- Mi lenne, ha az Igékre úgy néznénk, mint az sms-ekre?
- Mi lenne, ha ajándékként adnánk?
- Mi lenne, ha vészhelyzet esetén elsőként ezt vennénk elő?
- Mi lenne, ha úgy tekintenénk rá, hogy nem tudunk nélküle élni a mai modern világban?

Mert a Biblia olyan, mint a mobilunk.

Összeköt Istennel, ezáltal is tudunk Vele kommunikálni, aki ezen keresztül is válaszol.

És miért jobb a Biblia, mint a mobil? Mert soha nem kell a térerő miatt aggódnunk, ugyanis Jézus Krisztus

a kereszthalálával megteremtette a 100%-os lefedettséget az egész Földön, és kiontott vérével aláírta azt a szerződést, mely örökre szól, és állja minden számlánkat, így ingyenesen hívható...

Forrás: internet

minden viszonylag kérdéses.” Az egyetlen újságunkban a következő olvasható a Biblia évével kapcsolatban: „a Szentírás nem természetfölötti információk tárháza az égi és földi dolgokról, a múltbeli és jövőbeli fejleményekről”. Akkor nem igaz, amit a Biblia a mennyről, a láthatatlan világról, a poklóról vagy az angyalokról mond? Akkor mi a Biblia? Fontos látnunk, hogy az folytatódik, ami az Édenkertben kezdődött, amikor a kigyó kételyt támasztott az emberben Isten szava iránt.

A Biblia Istentől ihletett. Szeretnék bíz-
tatni mindenkit: hidd azt, ami meg van írva,
mert ami meg van írva, a mögött az Atya, a
Fiú és a Szentlélek áll. Ez a magyarázata
annak, hogy a Bibliának egyetlen szava is
hitet ébreszt bennem, megvigasztal vagy
megváltoztatja az életemet. Azt szoktam
mondani, hogy ha nem igaz az, amit Jézus a
keresztben mondott – elvégeztetett –, akkor
nekünk nincs üdvösségünk, nem vagyunk
megváltva. Nekünk minden szó fontos. A
kapernaumi százados mondja: „*Uram, csak
egy szót szólj, és meggyógyul az én szolgálóm.*”
Jézus egyetlen szavában élet van.

*

Miért fontos nekünk a Biblia? Miért
ilyen fontos nekünk, hogy Istentől kaptuk ezt
a drága ajándékot? Azt mondja itt az apostol
Timóteusnak, hogy „*téged az írások (ti. a
Biblia) bölccsé tehetnek az üdvösségre a
Jézus Krisztusba vetett hit által*”. Mert tet-
szett az Istennek, hogy az Ige által támasszon
hitet bennünk. Nincs más útja az üdvözítő hit-
ébresztésnek, csak Isten drága Igéje. Majd
így folytatja Pál: „*a teljes írás Istentől ihletett
és hasznos a tanításra, feddésre, megjobbítás-
ra, az igazságban való nevelésre...*” És itt
egy nagyon fontos dolog hangzik el: „*arra
adatott, hogy tökéletes legyen az Isten em-
bere, minden jó cselekedetre felkészített.*” Ez
a görög szó, ami itt szerepel, hogy
„tökéletes”, a Bibliában egyedül itt fordul elő.
Ezt a szót a hajósok használták: mielőtt a hajó
elindult a kikötőből egy hosszú tengeri útra, a
kormányos odament a kapitányhoz és azt
mondta neki: hogy Uram, a hajó argiosz. Ezt
a szót fordítja a Biblia úgy, hogy tökéletes. Ez
azt jelenti, hogy minden felszerelés rajta van.
Útrakész a hajó. Felkészült a viharokra,
felkészült arra, hogy hosszú ideig fog tartani.
Felkészültek arra, hogy legyen elég élelem és
innivaló. Minden, ami szükséges a hajózás-

hoz. Erre adatik a hívő embernek Isten drága
Igéje. Ezért olvassuk naponta, hogy mi útra
készsek legyünk. Felkészültek legyünk. Mi-
lyen sokszor tapasztaljuk, hogy keresztyén
emberek találkoznak az élet nehézségeivel,
krízishelyzetbe kerülnek, és nem tudnak mit
tenni. Nem tudják, hogy mit gondoljanak, mit
tegyenek, mert nem ismerik eléggé Isten
Igéjét. Pedig Isten erre adta, hogy felkészül-
tek legyünk az élet viharaira és a hétköznap-
jaira, hogy ne lehessen bennünket félreve-
zetni. Kegyelmes a mi Urunk! Megváltott
minket, újjászül minket, és utána kezünkbe
adja a drága Igét, hogy felkészültek legyünk
arra az útra, ami előttünk van. Az én segít-
ségem az Úrtól van. Vegyük kezünkbe az
Igét, vegyük komolyan az Igét. Egy Kálvin-
idézettel szeretném befejezni, aki a követke-
zőt mondta: „Ugyanazzal a tisztelettel tarto-
zunk a Szentírásnak, mint Istennek. Mert
egyedül csak Őtőle származott és semmi em-
beri nem keveredett hozzá.”

**Sipos Ete Álmos január 20-án
elhangozott fasori igehirdetése alapján
összeállította Luxné Éva**

Fotó: D. M.

Boldog, aki olvassa

A Biblia keresztyén életünk hiteles zsinórmértéke, amely eligazít nagy kérdéseinkben. Fontos, hogy egyre jobban megismerjük a Szentírást. A Biblia éve keretében ehhez nyújtott segítséget gyülekezetünkben dr. Balla Péter teológiai professzor bibliai tanulmányi sorozata.

Öt alkalommal hallgattuk Máté, Márk, Lukács, János, Apostolok Cselekedetei alapján a tanítást. A négy evangélium összehasonlításából kitűnik, hogy Máté, Márk és Lukács írása között figyelemre méltó a hasonlóság, míg Jánosé teljesen más. Az első három evangélium kifejezésmódja, a Krisztus életében történt eseményeknek és az Ő kijelentéseinek feljegyzési sorrendje nagymértékben egyezik. Ezért ezt a három könyvet szinoptikus (együttlító) evangéliumoknak nevezzük.

Máté

Egyes bibliatudósok úgy vélik, hogy Máté evangéliuma az 50-es évek végén vagy a 60-as években íródott, míg mások, akik feltételezik, hogy sokat merített Márk evangéliumának anyagából, Máté evangéliumának keletkezését a 70-es évekre vagy még későbbre helyezik. Az evangélium a nemzeti táblázattal kezdődik, amely háromszor 14 nemzeti korszakra tagolódik. Máté zsidóknak írta az evangéliumot, ezért volt fontos, hogy Ábrahámmal kezdje a táblázatot. Nőket is megnevez Jézus nemzetségtáblázatában. Támárt, Ráhábot, Ruthot és Bethsabét. Több helyen idézi az Ószövetséget, bemutatván, hogy a próféciák Jézusban beteljesedtek.

Az 5. részben ellentétpárokat sorol fel. Az Ószövetséget alkalmazza az Újszövetségre, amikor Hóseás 6,6-ot idézi az evangélium 9,13-ban és a 12,7-ben. Máté evangéliuma öt nagy tanító beszéd köré épül.

1. 5-7. rész a Hegyi beszéd, amelynek közepén a Miatyánk áll; 2. A 10. rész a tanítványok kiküldetéséről szól; 3. A 13. rész Isten országáról szóló példázatokot tartalmaz; 4. A 18. rész az egyházról szól. Ez csak ebben az evangéliumban fordul elő; 5. A 24-25. rész a végső időkről beszél, a 25. részben példázatokon keresztül.

Csak Máté evangéliumában találjuk Jézus nevét, mint Immanuel, ami azt jelenti: Ve-lünk az Isten. Jézus missziói parancsával fejeződik be az evangélium: „*Tegyetek tanítványokká minden népeket... én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig.*”

Márk

Az ősegyház hagyománya szerint Márk evangéliumát János Márk írta. Erre vonatkozó bizonyíték Papiastól származik (Kr. u. 140). Márk nem tartozik a 12-es tanítványi kör tagjai közé, de közeli kapcsolatban állt Pállal és Péterrel (1Péter 5,13). Jézus tetteit és szavait Péter elmondása alapján jegyezte le, nem mindig a megtörténés sorrendjében.

Az evangélium a Jézus Krisztusról szóló örömhírt jelenti, de az idők során az evangélium szó műfajjá vált. A könyv úgy jellemzi önmagát, mint „*Jézus Krisztus, az Isten Fia evangéliumának kezdete*” (1,1). Ez az evangélium 16 részből áll. Ahogy Jánosé, Keresztelő János szolgálatával kezdődik. A 8. részben Jézus először jelenti ki szenvedéseit. Itt találjuk Péter vallástételét is: „*Te vagy a*

Krisztus” (8,29). Hangsúlyos pont a messiási titok. Jézus számos alkalommal figyelmezteti a tanítványait vagy a személyt, akivel csodát tett, hogy hallgasson arról, hogy ki Ő és mit tett. Ennek az evangéliumnak is van saját anyaga, amit csak Márk jegyzett le. Így a 4,26–29 és 14,51–52. A 11. részben olvassuk Jézus virágvasárnapi bevonulását Jeruzsálembe, majd a szenvedéstörténet következik. A 13. rész tartalmazza Jézus utolsó beszédét a végidőkről apokaliptikus nyelven. A 16,1–8-ig Krisztus feltámadásáról szól. A 16,9–20-ig az új fordítású Bibliában zárójelbe van téve. Ez a rész valóban Márktól való befejezés. Jézus csodás jelekkel meg fogja erősíteni az őt követők bizonyásgátéteit.

Lukács

Lukács evangéliuma 24 részből áll, ez a leghosszabb evangélium. Születésétől kezdve mennybemenetelig teljes képet nyújt Jézus földi életéről. Lukács szemtanúkkal is találkozott, és a történeteknek utána is járt. Lukács valószínűleg nem zsidó származású, orvos, művelt ember, aki jó megfigyelő, és pontosan megőrzi az evangéliumot.

Lukács írta az Apostolok Cselekedeteit is. Mindkét könyvet Teofilusnak címezte, aki magas pozícióban levő, vagyonos ember volt, és Lukács patrónusaként gondoskodott az írássok másolásáról és terjesztéséről. Mivel egy tekercsnek 10-12 m anyagot lehetett kezelni, valószínű, hogy ezért lett külön könyv az evangélium és az Apostolok Cselekedetei. Lukács széles olvasóközönséget szólít meg. Pozitív példaként szerepelteti az irgalmas samáriait. Említi a lenézett szegényeket: a pásztorok is hódolnak a megszületett Megváltó előtt. Kitiüntetett figyelmet szentel az asszonyok szerepének (Mária éneke, Erzsébet, a naini özvegy). Csak Lukács jegyzi le a gaz-

dag és Lázár történetét (16,19–31), a tíz bélpoklos meggyógyítását (17,11–19). Mind-egyik evangéliumban olvasunk az imádságról, de Lukácsnál különös Jézus imádkozásának hangsúlyozása fontos alkalmak előtt (3,21 és 6,12). Csak Lukács jegyzi le, hogy Jézus példázatot is adott arra, hogy mindig imádkozni kell (18,1–8). Az evangéliumban kulcsszó az Üdvözítő szó, amely különböző alakokban fordul elő, a legtöbbször ebben az evangéliumban. Itt találjuk a példázatot az elveszett juhról, az elveszett drahmáról és a tékozló fiúról (15. rész). Szintén saját anyag Zákéus története (19,1–10) és az emmausi tanítványok Jézussal való találkozásának története (24,13–35). Lukács evangéliuma őrizte meg, hogy az Ószövetség egésze a Messiásról szól (24,44).

János

János evangéliuma később keletkezett, mint az első három és célja, hogy a szinoptikus evangéliumokat kiegészítse. Alexandriai Kelemen szerint az első három, evangélium Jézus földi, test szerinti életét írta le, míg Jánosé lelki evangélium. Nyolcvan százaléka saját anyag. János több hagyománnyal rendelkezett. Erre utal a 20. rész 30. verse. Az evangélista világosan megfogalmazza fő célját a 20,31-ben. *„Ezek pedig azért írtattak meg, hogy higgyétek, Jézus Krisztus az Isten Fia, és hogy ezt hívén, életetek legyen az ő nevében.”* János evangéliumában nem találjuk meg az úrvacsora szereztesési Igéjét. A lábmosás történetét jegyezte le ezen a helyen János, mondván a 13,15-ben: *„ezt cselekedjétek”*.

János evangéliumában a bevezető 18 vers az Ige testet öltéséről szól. A 14. vers szavai: *„az Ige testté lett”*, Jézus születésére utalnak. Az Ige jelen volt a teremtésben. Jé-

Gaudenzio Ferrari:
A négy evangélista
(Szépművészeti Múzeum)

zus földi születése előtt is létezett. Ezt a legki-
fejezőbben János adja elő. Evangéliuma je-
lekről is beszámol. A megtörtént esemény
mindig jelez valamit. A 2. részben a kánai
menyegző arra tanít, hogy Jézus messiási
küldetését nem lehet felgyorsítani. A 14. és
16. részben Jézus elbúcsúzik tanítványai-
tól, és bátorítja őket.

Csak János jegyzi le, hogy Jézus még
pünkösöd előtt Lelket lehel a tanítványokra,
mondván: „*Vegyetek Szentleket*” (20,22).
Néhány csodat is lejegyez János: a vakon szü-
letett (9. rész) és a 38 éve beteg meggyógyí-
tását a Bethesda tavánál (5. rész).

A Biblia legrövidebb mondata hangzik
el János evangéliuma 11,35-ben: „*Könnyekre
fakadt Jézus*” Lázár sírjánál. János evangéli-
uma őrizte meg a legtöbb részletet Jézus és

Pilátus beszédéből. János feljegyezte Jézus
lelkigondozási beszédét is, amikor háromszor
kérdezte meg Pétert: „*Szeretsz-e engem?*”
(21,15–19). Az evangélium 24., befejező ver-
sét nem János írta, de róla szól: „*az ő
bizonyágtétele igaz*”.

Apostolok Cselekedetei

Az Apostolok Cselekedeteit Lukács írta
és az evangéliumhoz hasonlóan Teofilusnak
címezte, aki segített megmutatni a birodalom
vezetőinek, hogy az itt hirdetett Úr lesz min-
den ember üdvösségére.

Az Apostolok Cselekedetei a Lélek által
közöttünk élő Jézus Krisztus cselekedeteiről
szól. Keletkezési helye és ideje vitatott. Az
egyház korai szakaszáról szóló mű. Lukács a
könyv témáját Jézus szavaival mutatja be:
„*Lesztek nékem tanúim úgy Jeruzsálemben,
mint az egész Júdeában és Samáriában és a
földnek mind végső határáig*” (1,8).

A 7. részben István vértanú prédikációját
olvassuk, aki jézusi lélekkel, jézusi arccal,
szenvedésvállalással halt meg. A 9. részben
írja le a szerző a Pál életében a damaszkuszi
úton bekövetkezett fordulatot, amikor az
apostol Jézust üldözőből Jézust hirdetővé
válík. Pál a pogányok apostola, de mindenhol
először a zsinagógába megy.

Péter a körülméltéségen belüli apostol,
de meg kell tanulnia, hogy a pogányok között
is lesznek Jézus követők. „*Amiket az Isten
megtisztított, te ne mondd tisztátalanoknak*”
(10,15).

Pálnak három missziói útja van, illetve a
negyediken Rómában missziót és pásztoro-
lást végzett. Akikhez nem tudott elmenni,
azokat leveleivel lelkigondozta. Prédikálta az
Istennek országát, és tanította az Úr Jézus
Krisztus dolgait teljes bátorsággal.

Fekete Béláné

A LEGUTÓBBI HARANGSZÓ ÓTA TÖRTÉNT

2007.

December 21.: a Julianna iskola karácsonyi istentisztelete

December 22.: Pálúr János karácsonyi orgonahangversenye a templomban Pataki András Dávid lelkipásztor szolgálatával

December 23.: a családi istentiszteleten a Szövetség zenekar szolgált – családi napot töltött együtt a gyülekezet apraja-nagyja

2008.

Január 6.: zenés áhítaton Pálúr János orgonált, Lőrinczi Hunor lelkipásztor szolgált

Január 6-tól: három héten keresztül a Biblia évéhez kapcsolódó kiállítás volt megtekinthető a Julianna iskola tornatermében

Január 10.: a bibliaóra keretében szeretetvendégséget tartottunk idősebb testvéreink számára

Január 20.: Sipos Ete Álmos Nagyvárad téri lelkipásztor szolgált a vasárnapi istentiszteleten

Január 20.: ifjúsági istentisztelet Tariska Zoltán péceli lelkipásztor szolgálatával A jó keresztyén holtig tanul? címmel

Február 3.: zenés áhítaton Réti Árpád színművész Babits Mihály Jónás könyvét szavaltta el Pálúr János orgonaimprovizációival, Végh Tamás lelkipásztor Igével szolgált

Február 6-tól: öt szerda este dr. Balla Péter teológiai professzor tartotta a bibliaórákat az Újszövetség történeti könyveiről

Február 17.: ifjúsági istentisztelet Cseri András, a Gödöllői Református Líceum igazgatóhelyettese szolgálatával Mondjátok meg, hol vagyok – a helyemen? címmel

Február 25.: gyülekezetünk adott otthont a VISZ-tanítók húsvéti tanításra felkészítő alkalmának

Március 1.: férfi csendes napot tartottunk Érett férfiúság címmel

Március 2.: zenés áhítat Pataki András Dávid lelkipásztor szolgálatával és Máté evangéliuma 13. részének példázataival

Március 9.: felnőtt keresztelés és konfirmáció

Március 16.: Virágvasárnap – Családi nap

Március 16.: ifjúsági istentisztelet Devich Márton, a Heti Válasz rovatvezetője, gyülekezetünk presbitere szolgálatával, Korpa között? címmel

Március 18–20.: húsvéti előkészítő alkalmak Kovács Dávid, Balássy András és Sóskuti Zoltán lelkipásztorok szolgálatával

Március 27.: óvodai szülői tájékoztatót tartottunk

Április 4–6.: a Timóteus ifi hétvégéje

Április 6.: zenés áhítat scheidewegi vendégek szolgálatával

Április 7–11.: Gyülekezeti csendeshét – Kecskemét – Emmausház, Végh Tamás

Április 13.: közös istentisztelet a Julianna iskola családjával és pedagógusaival

Csipkebokor termett!

Óvodát kapott a gyülekezet

Istennek hála, amiért oly régóta imádkozott a gyülekezet, hirtelen megkapta ajándékba. Az Úr óvodával ajándékozta meg a Budapest Fasori Református Egyházközséget! Valóban régi vágyunk vált valóra: 2005-ben már próbálkozott a presbitérium óvoda nyitásával, tárgyalások folytak az önkormányzattal is egy Király utcai bérházban lévő, emeleti egykori óvodahelyiség átvételéről, de a terv a lakók részéről olyan ellenkezésbe ütközött, hogy fel kellett adni a küzdelmet. És akkor, amikor elengedtük a kérdést, és az Úr kezébe tettük, Isten váratlanul ölünkbe pottyantotta a lehetőséget: ez év őszén egy gyönyörű fasori

villában megnyílnak a Csipkebokor Református Óvoda! A presbitériumban csodaként éltük meg az Úr döntését, és elgondolkozhatunk azon, hogy Isten mennyire szeret bennünket. Milyen nagy lehetőség ez a gyülekezeti misszióban, és milyen biztos háttérrel ad a szeptembertől 7. osztállyal bővülő Julianna iskolának!

2007 október 31-én Hunvald György VII. kerületi polgármester jelezte Végh Tamás lelkipásztornak, hogy az önkormányzat szívesen bérbe adná óvoda céljából a gyülekezetnek a Városligeti fasor 29. szám alatti épületet, amely egykor, évekkel ezelőtt szintén

óvodaként működött. A presbitérium előzetes felhatalmazása alapján a gyülekezet elnöksége december 14-én alá is írta a bérleti szerződést az önkormányzattal. 2008. március 13-án a presbitérium név szerinti szavazással egyhangú végleges döntést hozott az óvoda létesítéséről.

A **Csipkebokor óvoda** helyiségeinek alapterülete 262 négyzetméter, és a villához tartozik egy szép nagy játszótér is, amely a ház lakóinak tulajdonában van, tehát tőlük kell bérelni. Már januárban meghirdettük a jelentkezési lehetőséget, és nagy öröme a egyházközségnek, hogy néhány hónap alatt majd' nyolcvan család jelezte, szívesen hozná a Csipkebokor óvodába gyermekét. A presbitérium úgy döntött, bárkit felvesz az intézmény, akik elfogadják az óvoda nevelési programját, nem csak református gyermekeket. Többen várólistára kerültek, hiszen a ha-

tósági engedélyektől függően 60-75 gyermeket tud majd fogadni az intézmény. Az egyeztetés folyamatban van.

A villa helyiségeinek állapota igen rossz, teljes felújítás szükséges. Az átépítés-berendezés tervezési munkálatait Berzsák Zoltán végzi, Pócsik Tibor presbiter és munkatársai készítik elő a festést-mázolást. Folyik az óvoda szakmai munkájának előkészítése is. Óriási segítséget jelent a Gyökössy óvoda vezetője, dr. Némethy Lászlóné önzetlen támogatása, aki nagy tapasztalattal rendelkezik óvodalelétesítés és -működtetés területén. Segítségével készült el az óvoda szakmai nevelési proramja, jelenleg a program szakértői felülvizsgálata zajlik. A presbitérium az óvoda vezetésével megbízta dr. Szabóné Vörös Katalin óvónőt, és elkezdődött az óvoda személyzetének verbuválása is.

Südy György

Márta néni

Elment, hazament imádkozó testvé-
rünk, hazahívta a mi Urunk! Nekem drága
Márti, lassan fél évszázada, azoknak, akik
idősebb korban ismertek meg, Márta néni,
Szabó Gézáné nagytiszteletű asszony.

A szeretete ittmaradt. Mindenki emlé-
kezetében így marad meg, amint moso-
lyogva, a fájdalmat leplezve araszolgat az
istentiszteletre, járókerettel.

Mindenki szerette, mert ő is szeretett
mindenkit. Oly sokszor kérdezte tőlem az
istentisztelet után, hogy „voltak-e elegen a
templomban?”, mert a bénult nyaka miatt
nem tudott hátrafordulni. És ha kevesen vol-
tak, elszomorodott, ha sokan, hálát adott érte
Istennek. Ha a betegség, fájdalom miatt nem
tudott eljönni istentiszteletre vagy bibliáórá-
ra, azt mondta, hogy „magam elé idézem az
arcukat azoknak, akiket szeretek, bár a
nevüket nem mindenkinek tudom már, de
Isten tudja azt, hogy kire gondolok, és min-
degyikükért egyen-egyenként imádkozom”.

Imádkozott és hálát adott gyülekeze-
tünk minden öröméért, eredményéért, és kö-
nyörgött az Úr segítségéért a nehézségek
idején. Örvezett minden kicsiny újszül-
ötteknek, akikkel megajándékozott Isten ben-
nünket a gyülekezetben. Élete a hite, a má-
sodik otthona az egyház volt.

Már egész ifjú korától a kelenföldi
református gyülekezet tagja lett, ahová édes-
apjával együtt járt istentiszteletre. Az ő ha-
lála után Sebestyén Bandi bácsi lelkipásztor
vette körül atyai szeretettel. Korai gyermek-
ségétől fogva eljegyzett magának a mi
Urunk. Így jelölte ki útját, hogy legyen jó
szolgája lelkipásztor-feleségként dr. Szabó
Géza református lelkipásztor, majd teológiai

professzor mellett, közel fél évszázadon át.
Szolgálat volt az élete, derű és kedvesség.
Minket – annak idején a fiatalokat a Külső-
Kelenföldi gyülekezetben – mágnesként
vonzott az 50-es években magához és az
Igéhez. Külső-Kelenföld után a csepeli gyü-
lekezetben szolgáltak. Nagyon sok ember
vette körül mindig, de Ő mindenkiiben talált
szeretnivalót, fiatalban, középkorúban, öreg-
ben egyaránt.

Aztán a teológia. Géza bácsi ottani tu-
dományos munkájából is kivette a részét,
mint Jézus Krisztus jó munkatársa. Mind-
emellett családanya volt. Aztán unokái
születtek. Amire nagyon vágyott még az
életben, hogy megláthassa kis dédunokáját –
Isten kegyelmesen ezt is megadta Neki.

A Fásorban lett utolsó otthona. De
néha már elviselhetetlen volt a testi szen-
vedés. Azt mondta, hogy „mit sem ér így az
élet, ha nem szolgálhatok már tovább”.

Egyvalaki megmaradt Neki a testi nyo-
morúságban is. Isten, Akivel minden percé-
ben kapcsolatban volt imádságaiban. Az ő
fényét sugározta az utolsó pillanatig.

Ő most azt mondta Neki, letelt a szol-
gálat. Gyere hozzám, hűséges szolgám.

Gál Miklósné Anikó

Férfiak csendes napon

Ú T O N

„Reménység szerint folyamatban vagyok, de nem vagyok még kész!” – Csere Gábor, a kaposztásmegyeri gyülekezet presbitere, a Kék Kereszt szolgálat munkatársa fogalmazott így a második fasori férfi csendes napon, amelyre március 1-jén került sor, a tavalyihoz hasonlóan Tolnay Lajos szervezésében.

Úton vagyunk tehát. Ahogy a nap alapigéjében, az Efezusi levélben Pál apostol megfogalmazza, és Károli Gáspár gyönyörű fordításában élénk adja: *„Míg eljutunk mindnyájan az Isten fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére.”* Úton az éretlen kiszolgáltatottságból a kiteljesedett felnőtség felé. Egy olyan úton, amelyre az Úr Jézus hív minket, aminek vége a tökéletesség. Egyedül azért járhatjuk a tökéletesedés útját, mert Ő készítette elő azt. Feladatot ad, de minden feltételt biztosít hozzá. Olyan útra hív mindannyiunkat, amin Ő jár előttünk, olyan útra indít, ami Ő maga!

„Ti azért legyetek tökéletesek, mint ahogy mennyei Atyátok tökéletes” – mondja tanítványainak Jézus a Hegyi beszédben. Tökéletesnek lenni? Célban lévő érett férfinak? Az önmagunknak feltett kérdések okozta első ijedség után lássuk meg, hogy Krisztus az, aki *„egyetlen áldozattal örökre tökéletessé tette a megszentelteket”*. (Zsid 10,14) És lelki lustaságunkat elhagyva akarjuk járnunk ezt az utat, mert ez az út a jó út. Egy meghívást elfogadó, ki is mondott akarati döntés ez, amely további cselekedeteinket kell hogy szülje.

Csere Gáborral együtt érthettük meg azt is, hogy igazán csak közösségben élve érle-

lődhetünk. Az Úrral való közösségünk hat „oldalirányú” kapcsolataink elevenségére is: a családban, szűkebb lelki közösségeinkben, a gyülekezetben, lakóhelyünkön, nemzetünkben. A feladatunk az Úrtól kapott közösségeinkben, szeretetben megállva szellemi órállónak lenni, meg tudni húzni határokat igaz és hamis között – „érett férfiúként”.

Ilyen értelemben érett férfiak vagyunk-e? Van-e már mennyei érettségi bizonyítványunk? Milyen az érett férfi a világ és Isten szemében? Könnyű-e azzá válni? Devich Márton tette fel nekünk áhítatában ezeket a kérdéseket. Áradnak ránk a sztereotípiák a 40-en túli, őszülő halántékú, nőfaló férfiakról, akik kemények és fölényesek, sosem kérdeznek és sosem sírnak. Az Ige pedig azt a Krisztus teljességével ékeskedő kort mutatja meg nekünk, amelynek férjja nem érdes, hanem irgalmas, aki hűséges, aki megkérdezi, hogy „mi baj, szívem”, aki tud sírni, aki fölényesség helyett át tudja élni az alázat örömét. Csak az igazi helyünkre kerülve, döntéshelyzeteinkben Istenre figyelve növekedhetünk egyre inkább ilyenné.

A délutáni előadásban bibliai példákkal és saját élményekkel gazdagon illusztrálva Jávor Ferenc, a Timóteus Társaság missziós munkatársa, három fiú édesapja a szülőként – elsősorban apaként – való felelősségünkről, helytállásünkről, feladatainkról, botlásainkról, fiaink (gyermekeink) érettségre juttatása közbeni saját érésünkről beszélt. Hogy Isten kezében a szülői szerep is eszközzé válhat – a mi nevelésünkre. Hogy a feladatunk a megkötözés helyett késszé tenni gyermekeinket arra, hogy elmenjenek. Hogy próbáljunk meg „képből lenni”, feldolgozni a „most” sür-

Fotó: Berzsák Zoltán

getését, felismerni a mindenkor alkalmas időt a testi és lelki neveléshez. És újra megerősödhettünk azzal a biztatással, hogy sosem késő – szülőként sem – újat kezdeni.

A csendes napot a félidőben, ahogy tavaly is, Pálúr János orgonajátéka oldotta és gazdagította. Olivier Messiaen Prelude-jét hallgatva, és orgonistánk magyarázatának köszönhetően „érettebben” is értve a zene – mint hangulat és tartalom összességének egészen sajátos és lélekig érő – harmóniájába merülhettünk bele, az orgona felépítésének rendszerét és megszólaltatásának módjait

pedig egy rövid „hangos” előadás, és egy szó-kásosan bámulatos improvizáció illusztrálta.

Köszönjük feleségeinknek, családtagjainknak és az alkalom szolgálattelvőinek, hogy így tölthettük el ezt a napot. Pál apostol biztatásával már most várjuk a jövő évi együttlétet: *„Azért amiképpen vettétek a Krisztus Jézust, az Urat, aképpen járjatok Őbenne, meggyökerezvén és tovább épülvén Őbenne, és megerősödvén a hitben, amiképpen arra tanítottatok, bővülködven abban hálaadással.”* (Kol 2,6–7)

Nyikos László

EVANGELIZÁCIÓS SOROZAT

Bustya Dezső 1935-ben született Erdélyben, a Maros megyei Erdőszentgyörgyön. Középiskoláit a kolozsvári református kollégiumban kezdte. Az államosítás után 1952-ben itt érettségizett, majd még azon a nyáron 17 fiatal társával együtt államellenes szervezkedés címén letartóztatták, és ötévi börtönre, kényszermunkára ítélték. Ezt az időt főképp az akkor épülő Duna-Fekete-tenger csatornánál töltötte. Kegyelmi rendellel bő két év múltán szabadult.

Teológiai tanulmányait 1955–1959 között végezte Kolozsváron. Lelki atyja dr. Nagy András, az Ótestamentum professzora volt. Indítására továbbtanult, a '89-es változások után doktori vizsgát tett a bibliai teológia tudományokból. Szolgálati helyei: Marosludas-Telepek (1960–1965), Vízakna (1965–1975), innen hívták meg a templom nélküli Marosvásárhely-Alsóváros gyülekezetébe, ahol 1975–1995 között hirdette az Igét. A „változások” után templomot építhettek. 1995-ben Csiha Kálmán püspök kérésére felköltözött Kolozsvárra, ahol a Bethlen Kata Diakóniai Központ igazgatója, s egyben egyházkerületi diakóniai előadó volt, püspök-helyettes. 2000-ben (hatéves püspök-helyettesi mandátuma lejártával) visszavonult. 1990-ben Vásárhelyen elindította az Üzenet című egyházkerületi lapot.

Nyugdíjasként a marosvásárhelyi Református Kántortanítóképző Főiskola (hol tanszékvezető, hol óraadó) tanára. Bibliaórákat tart a Kistemplomi egyházközségben, ahol Csiha Kálmán húsz évig szolgált. Tavaly őssel ő temette barátját és szolgatársát.

Felesége nyugalmazott kántor, négy gyermeke van – két fiú, két leány – és hét unokája.

BUSTYA DEZSŐ

erdélyi lelkipásztor,

Csiha Kálmán püspök egykori helyettese,
szolgatársa és barátja

JÉZUS TANÍTVÁNYAI

címmel tart igehirdetés-sorozatot

- BIBLIAI HÉT A FASORBAN

május 4-én,
vasárnap délelőtt 10 órakor,
valamint
május 5-től 9-ig,
minden hétköznap este 6 órakor
a Fasori református templomban
(VII., Városligeti fasor 7.).

A sorozat címei:

1. Május 4.:
„Magához hívta, akiket akart”
(Márk 3,13–19) – A tizenkettő
2. Május 5.:
„Százalmazhat-e valami jó”
(János 1,43–51) – Filep és Natanaél
3. Május 6.:
„Nem az egészségeseknek”
(Márk 2,14–17) – Lévi elhívása
4. Május 7.:
„Bűnös ember vagyok”
(Lukács 5,1–10) – Péter halfogása
5. Május 8.:
„Milyen lélek van bennetek?”
(Lukács 9,51–56) – Zebedeus fiai
6. Május 9.:
„Boldogok, akik... hisznek”
(János 20,4–2) – Tamás

A hétköznapi alkalmak este 6 órakor kezdődnek, a gyerekeknek külön gyerekevangelizáció lesz. A kicsiknek gyermekmegőrzést biztosítunk.

Bustya Dezső délelőttönként 10 órától is szolgál a gyülekezeti teremben.

Az igehirdetések témája:
Nábót szőlője (1Kir 21,1–19).

Az alkalmak címei:

El nem idegeníthető örökség
A másé jobb
Szerezni bármi áron
Szolgalelkű cinkosok
Véren szerzett birtok
Az Úr ítélete

JÉZUS, LELKÜNK TÁPLÁLÉKA

„A Szentek Szentjében” – ezt a címet adta a 20. század nagyhatású református teológus-lelkésze, Victor János az úrvacsoráról szóló elmékedéseit összegyűjtő kis kötetnek. A Szentek Szentjében, a mindenható Isten jelenlétében állunk meg, amikor a kis falat kenyeret és a korty bort magunkhoz vesszük – mégis sokak számára rejtély, mi is történik velünk az úrvacsorában, miért élünk a szent jegyekkel, különösen így, a karácsonytól pünkösdig terjedő ünnepes félévben, olyan gyakran. Mit adhat a hitünk számára az úrvacsorai közösség? Isten titkait tiszteletben tartva arra figyeljünk most, amit Ő mégis értenünk enged.

Hogyan hat, mi módon gazdagítja meg életünket az úrvacsora? Ez a kérdés viták sorát gerjesztette az egyház történetében. A minden rejtélyre fogékony középkori egyház sajátos elméletet dolgozott ki válaszul. Jézus Krisztus maga mondta, hogy a kenyér az Ő teste, a bor az Ő vére: ezért Jézus testi jelenléte végzi el a csodát, a keresztyének megtisztítását. Aquinói Tamás filozófiájában nyerte el végleges formáját ez a tanítás, amelyet az ellenreformáció idején a római katolikus egyház dogmájává tettek: amikor a pap elisméli Jézus szavait, akkor a kenyér Jézus valóságos testévé, a bor az Ő valóságos vérévé változik. Külső jellemzőit (latinosan akcenciáit) tekintve ugyanolyan marad, mint korábban: nem változik az íze, színe, illata, tapintása; a lényege (szubsztanciája) viszont már egészen más – ezért nevezték el ezt az elgondolást transzszubsztanciációnak, átlényegülésnek. Ezt az új lényegyet, a jelenlévő Jézus újonnan feláldozott testét és vérént mutatta be az áldozáskor a pap Istennek, hogy bűnbocsánatot nyerjen ő és a gyülekezet tagjai.

A reformátorok a Bibliára hivatkozva határozottan szembeszálltak ezzel a fantáziadús elképzeléssel. Abban hamar egységre jutottak, hogy Jézus testének újabb feláldozásáról szó sem lehet a nagypénteki kereszthalál után. A Zsidókhoz írt levél világosan kimondja: Jézus „*egyetlen áldozattal örökre tökéletessé tette a megszentelteket.*” Nincs szükség újabb áldozatok bemutatására. De akkor hogyan munkálkodik az Úr az utolsó vacsorán rendelt sákramentumban?

Erre a kérdésre már eltérő feleletek születtek. Luther ragaszkodott ahhoz, hogy ha Jézus azt mondta, hogy ez a darab kenyér az Ő teste, akkor testileg is valóságosan jelen kell lennie az úrvacsora kiszolgáltatásakor. Óvakodott ugyan a külső jellemzők és a lényeg mesterkéltné megkülönböztetéséhez hasonló okoskodásoktól, de azt állította, hogy a kenyér és a bor valósága mellett az úrvacsorában valami érthetetlen módon megjelenik Jézus teste és vére is. Hiszen az Úr isteni természete folytán mindenütt jelenvaló, akkor testileg is ott lehet mindenütt az úrvacsorát ünneplő tanítványai körében. És ahogy az izzó vasban egyszerre benne van a vas és a hő, úgy lehet a megtört kenyérben annak lényege mellett Jézus testi valósága is.

A svájci reformáció kezdeti szakaszának vezéralakja, Ulrich Zwingli azonban máshogy magyarázta az utolsó vacsoráról beszámoló bibliai szakaszt. „*Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre*” – mondta Jézus: világos, hogy az úrvacsorában a központi szerep az emlékezésé. Nem történik semmi titokzatos átváltozás ilyenkor, a kenyér és a bor csupán jelek, amelyek felidéznek számunkra Jézus értünk hozott áldozatát. Így erősítik meg a keresztyének hitét. Olyanok az úrvacsorai je-

Leonardo da Vinci: Az utolsó vacsora

gyek, mint az aranygyűrű, amelyet az uralgó feleségének ad: anyaga nem változik, mégis önmagán túlmutató jelentősége lesz, hisz az ajándékozó szeretetét juttatja a megajándékozott eszébe.

Végül ez a tanítás vezetett Luther és Zwingli között a teljes szakításhoz. 1529-ben barátaik szerveztek ugyan egy találkozót Marburgban, hogy megbeszélhessék a kettejük kapcsolatát megrontó vitás kérdéseket, és számos ponton közelebb is kerültek egymáshoz – az úrvacsora tekintetében azonban Luther mindenfajta kompromisszumot elutasított, állítólag a búcsúzáskor még kezét sem akart fogni a szerinte eretnek Zwinglivel. Fontos volt ezért, hogy a reformátorok következő nemzedéke mindenki számára elfogadhatóan fogalmazza meg az úrvacsora lényegét. Bár a felekezeti egységet már nem sikerült helyrehozni, a strassburgi reformáció vezetője, Martin Bucer ezen a nyomon indult el, majd az ő gondolatait vezette tovább, és tette ismertté fiatal barátja, Kálvin János.

Kálvin egyetértett Zwinglivel abban, hogy Jézus, akiről a bibliai szerzők egysége-

sen azt mondják, hogy emberi testben támadt fel, nem lehet testileg egyszerre mindenütt. Az emberi természet egyszerre csak egy helyen tartózkodhat, Jézus pedig feltámadása után test szerint az Atya jobbján van, ott könnyörög érettünk. Genf reformátora mégis határozottan tiltakozott az ellen, hogy az úrvacsora csupán a mi gondolatainkat mozgósítaná. Hiszen Jézus valóságosan jelen van – Lelke által. A Szentlélek pedig valóságosan összekapcsol bennünket Jézus értünk megkínzott és halálra adott testével, bűneinkért kifolyt vérével. Bár a kenyér és a bor csupán jelkép, Jézus Lelke az úrvacsorában közösségbe hoz azzal, amire ezek mutatnak: titokzatos módon táplál minket üdvösségünk forrásával. Urunk testi engedelmessége, szenvedése és halála így lesz a mi lelkünk számára valódi kenyérré.

Jézus tehát testileg nincs ugyan jelen, Lelke munkája által mégis közösségbe kerülünk az Ő testével. „E sákramentumnak... az a főszerepe... hogy megpecsételje azt az ígéretet, amellyel azt tanúsítja, hogy az Ő teste valósággal étel, vére ital, melyekkel táp-

látatunk az örök életre... és hogy ezt tegye, a Krisztus keresztségéhez vezet minket, ahol ez az ígéret igazán megvalósult és teljes mértékben beteljesedett” – írja Kálvin fő művében, az Institutióban. Hogy mennyire helyesen látta ezt, arra az úrvacsora szereztetési Igéjének 20. századi kutatói érdekes bizonyítékot találtak.

A bibliai leírások is rögzítik, hogy Jézus utolsó vacsorája, amikor az úrvacsorát szerezte, a zsidó páskaiünnep hagyományos vacsorája keretében zajlott. (Ezért is szerepel a Lukács evangéliumában két kehely bor a szereztetési Igében: a páskavacsora ugyanis sokkal több elemből állt, mint a mi úrvacsoránk, borból például négy pohárral fogyasztottak az este folyamán.) Ilyenkor a közösség legtekintélyesebb férfitagja, általában a házigazda, ez alkalommal Jézus, vezette az étkezést. Különös ételek kerültek ilyenkor terítékre, amelyek az első páskára, az egyiptomi szabadu-

lásra, és az azt követő szövetségkötésre, a választott nép létrejöttére emlékeztettek. Keserű füvek: a fogság keserűsége – mondta a mindenkori házigazda. Sós víz: a rabság könnyei és a Veres-tenger, a megmenekedés alkalma. Kenyér: az én testem – egészítette ki Jézus. Majd hozzátette: a bor az új szövetség az én vérem által. Sejthetjük, hogy döbönt csend követte az Úr szavait. A szabadtást, a szövetséget egészen új összefüggésbe helyezte. „Mindezt én nyújtom most nektek. Ezért halok meg néhány óra múlva.”

És Jézus körbeadta a neki töltött bort. A páskavacsorán mindenkinek megvolt a saját pohara, a házigazda néha egy különösen előkelő embernek nyújtotta át saját kelyhét, megbecsülése jeleként. Jézus viszont átadta Péternek, Jánosnak, Jakabnak, Andrásnak, Bertalannak, Fülöpnek, Tamásnak, Máténak, még Júdásnak is; átadta az első gyülekezetek minden rendű és rangú tagjának, a megtért

RÉSZLET A HEIDELBERGI KÁTÉBÓL, AZ ÚR SZENT VACSORÁJÁRÓL

75. kérdés: Mimódon emlékeztet és tesz bizonyossá téged az Úr szent vacsorája afelől, hogy Krisztusnak a keresztfán történt egyetlenegy áldozatában és minden Ő javaiban neked is részed van?

Felelet: Úgy, hogy Krisztus maga parancsolta nekem és minden hívőnek, hogy együnk ama megtöretett kenyérből és igyunk ama pohárból az Ő emlékezetére, és ehhez azt az ígéretet fűzte, hogy először: az Ő teste a keresztfán énértem olyan bizonyosan megáldoztatott és megtöretett, vére pedig kiontatott, amilyen bizonyosan szememmel látom, hogy az Úrnak szolgálja a kenyeret számomra megtöri és a poharat nekem nyújtja; tovább: hogy Ő az én lelkemet a maga megtöretett testével és kiontatott vérével olyan bizonyosan táplálja az örök életre, amilyen bizonyos az, hogy én az Úr szolgálójának kezéből az Úrnak kenyerét és poharát, mint a Krisztus testének és vérének velem közölt bizonyos jegyeit, kapom és testi szájjal magamhoz veszem.

76. kérdés: Mit jelent Krisztus megfeszített testét enni és kiontott vérét inni?

Felelet: Nem csupán azt jelenti, hogy Krisztus szenvedését és halálát hívő lélekkel elfogadjuk és ezáltal bűnbocsánatot és örök életet nyerünk, hanem ezenkívül azt is, hogy a Krisztusban és mibennünk egyaránt lakozó Szentlélek által egyre jobban egyesülünk az Ő drágalátos testével úgy, hogy mi – ámbár Ő a mennyekben van, mi pedig e földön vagyunk – az Ő testéből való test és az Ő csontjaiból való csont vagyunk s miként testünk tagjait egy lélek, úgy minket is egyugyanazon Szentlélek éltet az örök életre és kormányoz.

„Ígérjük!”

prostituáltak, a nevesincs rabszolgának; átadja a fasori gyülekezet hívó tagjainak – neked és nekem. „Értetek teszem. Nektek szerzek szabadítást.”

A zsidó liturgia szerint a páska egyes elemei a szabadítás történetének felidézése közben átforgatták a vacsora résztvevőit. „Ezt tette az Úr velem, amikor kijöttem Egyiptomból” – mondták. „Nem csak az őseink. Ott lépdeltünk mi is a kiszáradt Verestengeren.” Így nyílnak meg előttünk igazi mélységükben Jézus szavai. Nem a kenyér és a bor lényege alakul át – mi alakulunk át, miközben az Úrnak halálát hirdetjük, amíg eljön. Ahogy Kálvin írta: Isten Szentlelke a jegyek vétele közben „a Krisztus keresztségéhez vezet minket, ahol ez az ígélet igazán megvalósult és teljes mértékben beteljesedett”. Megállunk az értünk meghalt Úr kivérzett teste alatt, ott, a Golgotán, és szívünket átjárja az Isten szeretetének dicsérete, a hálaadás, az engedelmisség vágya. A kenyér és a bor valóságosan táplálja a Jézustól kapott új életünket!

Így érthetjük jól Pál apostol szavait, amelyeket az úrvacsora szereztetési Igéihez fűz. Az „nem becsüli meg az Úrnak a testét”, és eszi ezért méltatlanul az Úr kenyerét, vagy issza méltatlanul az Úr poharát, aki nem a keresztre néz, nem látja meg abban az Isten kegyelmi szövetségének csodáját. Aki a saját méltóságában bíz, aki nem kész arra, hogy bűneit elhagyva Jézus életét engedje megteremni a saját testében, az az Úr vacsorájához méltatlanul járul, az ítéletet eszik és iszik magának. Akiben azonban valóságos a vágy, hogy Jézus halála átforgassa az életét, az lelkiileg megerősödik, amikor Jézus testének és vérének jegyeit veszi: Isten jelenlétében, a szerető Úr Jézus szívében és kezében, a Szentek Szentjében újul meg az élete.

Pataki András Dávid

A keresztelek során mi, a gyülekezet megígérjük a keresztelek szülőknél és a megkeresztelt kicsi gyermeknek, hogy „minden segítséget megadunk neked” ahhoz, hogy gyermeküket úgy neveljék vagy neveltessék, hogy felnőve maga tehessen bizonyosságot hitéről a gyülekezet előtt. Azaz segítünk ezeknek a fiatal családoknak hitben felnevelni gyermekeiket. Segítünk abban, hogy ők maguk is hitben járassák végig ezt az utat, hiszen hogyan tudnák hitben nevelni gyermeküket, ha ők maguk nem ismerik Jézust?

Sok fiatal család érkezik az év során hozzánk, de szomorú látni, hogy az elmúlt évek során egyre kevesebb. Ezek a családok nagyrészt nem élő tagjai még a gyülekezetünknek. A nagymama jár vagy járt ide, régen itt konfirmáltak, ide jártak vagy itt esküdtek. Ma azonban nincs kapcsolatuk. Fontos őket megszólítanunk, megmutatni nekik, hogy itt is vannak hasonló családok, mint ők maguk, fontos megmutatnunk nekik, hogy a mi Jézussal járó életünk hogyan „illatozik, jó illattal”.

Három évvel ezelőtt elindult egy kis csoport, fiatal gyülekezeti édesanyákkal, Baba-mama kör néven. Azzal a céllal, hogy alapot vessünk egy olyan közösségnek, ahova bátran hívhatjuk ezeket a fiatal édesanyákat. Ahol ők maguk is otthonra lelhetnek hasonló körű, hasonló örömmel, problémákkal élő asszonyok között. Az elmúlt év során annyira megerősödött közösségünk, hogy nekiindultunk a hívogatásnak.

A keresztelek előtt a családnak és a keresztszülőknél részt kell venniük egy rövid felkészítő sorozaton. Ebbe a felkészítőbe csatlakozott be szolgáló csapatunk. Mi magunk is kettessel ellátogatunk a felkészítőre

(Mk 6,7; Lk 10,1), együtt vagyunk velük, bizonyoságot teszünk életünkről, a gyülekezet különböző területein belül folyó életről, és hívogatjuk az édesanyákat Baba-mama körre, de felmutatjuk nekik a többi családos alkalmakat is, ahol közösséget találhatnak. Az első személyes találkozás után tartjuk velük a kapcsolatot telefonon, és továbbra is hívogatjuk őket alkalmainkra, a Baba-mama körön pedig személyesen is bevonjuk őket, „beszeretgetjük” a közösségbe.

Nagyon jó látnunk azt, hogy alkalomról alkalomra az Ige fényében vizsgálva életünket és feladatainkat, mint édesanyák, hogyan gazdagodunk Jézus tanításai, bibliai családok példái és egymás tapasztalatai által. Sok családot megszólítunk. Figyelmiünket a

korábban megkeresztelt gyermekek családjai felé is fordítjuk. Előfordul, hogy olyan családokat hívunk, akik alkalmanként ellátogatnak istentiszteletre is, de még nem is ismerjük őket. Ha ismeretlen arcokkal találkozunk, gondoljunk arra, lehet, hogy csak egy kedves szó hiányzik ahhoz, hogy közelebb kerüljenek a gyülekezethez. Lehet, hogy őket is elérte már szolgálatunk, lehet, hogy ők is keresgélnek, lehet, hogy öneik is ígértük, hogy segítünk hitben nevelni gyermekeiket. Hiszen Jézus mondja: „*Aki az ilyen kisgyermek közül egyet is befogad az én nevéért, az engem fogad be; és aki engem befogad, az nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elküldött.*” (Mk 9, 37)

Németh Kálmánné Zita

Családok lelkigondozása a Juliannában

Miközben a Julianna Református Általános Iskola megkapta az engedélyt, hogy 2008 őszétől nyolcosztályos iskolaként működhessen, gyülekezetünk vezetése egyre jobban érzi, hogy az iskolában komolyabb, hatékonyabb lelki munkára lenne szükség, több lelki alkalomra, a családok látogatására. Egy kis csapat már vállalt szolgálatot ezen a területen.

A szolgálatnak még az elején járunk. Tavaly novemberben, amikor éppen túl voltam lelkigondozó-képzésem egyik szakaszán, lelkipásztorunk azzal a gondolattal keresett meg, hogy jó lenne a Julianna iskola nehézségekkel küszködő diákjainak családjával foglalkozni. Ő ajánlotta azt is, hogy ketten végezzük ezt a munkát Döbrentei Saroltával, akit akkor még csak látásból ismertem. Megvallom, félelemmel vegyes reménységgel fogadtam a felkérést, hiszen alig fél éve történt, hogy új életet kaptam az Úrban, s a hitben járás csak alig kezdtem tanulni. Biztatást kaptam az Úr szavaiban: „*Azért szerelmes atyámfiai, erősen álljatok, mozdíthatatlanul,*

buzgólkodván a Úrnak dolgában mindenkor, tudván, hogy a ti munkátok nem hiábavaló az Úrban.” (1Kor 15,58) Saciban igazi testvérré találtam, akivel együtt tudok szolgálni. Abban is egyek vagyunk, hogy elsőrendűen nem a magunk emberi erejével, szaktudásával akarjuk ezeket az embereket segíteni (jóllehet az sem nélkülözhető), hanem az Istenre bízunk az életüket.

Első találkozásunkkor az iskola igazgatónöje, Szarka Krisztina ismertette velünk a gondokkal küszködő tanulók helyzetét: válás előtt álló, sokféle sebet hordozó-okozó házastársak szenvedő gyerekeiről van szó, olyanokról, akiknek – sokunk fiaival-lányai-

val ellentétben – nem adatott meg a boldog gyermekkor. Olyan jó lenne, ha mindnyájan lelki látást kaphatnánk velük kapcsolatban is, hogy észrevegyük a csintalan, a nyűgös, a szófogatlan és a durva diákban is az emberi tekintetre, jó szóra, szeretetre éhes gyereket.

Arra gondoltunk, külön-külön fogunk egy-egy családdal foglalkozni, s időnként összeülünk, hogy megbeszéljük a tapasztalatainkat, addigi utunkat. Legyünk egymásnak külső támasza, aki talán higgadtabban tudja látni a helyzetet, amely belülről olykor nagyon kuszának tűnik. A legfontosabb, hogy rendszeresen találkozzunk a családokkal, hogy érezzék a szilárd háttérrel, s a köztes időben is legyen motivációjuk a problémák megbeszélésére, rendezésére.

A kapcsolatfelvétel volt talán a legnehezebb. A szülők felől nézve ijesztő lehet, hogy valaki kívülről próbálja megoldani az ő gondjait. De ahogy lassan lefoszlik a hivatalos köntös, megkönnyebbülnek, fokozatosan megnyílnak és élénk tárul egy ember, egy család élete. Nem tudok meghatottság nélkül beszélni erről.

Az indulástól eltelt rövid időben sokféle élményben volt részünk. Voltak egyéni, társas és családi beszélgetések. Volt hártás és voltak kibúvók, játszmák és veszekedések. És voltak szép, meghitt pillanatok, vallomások, együttimádkozás.

Számomra e bő három hónap legmeghatározóbb és egyben legszomorúbb tapasztalata az volt, hogy mennyire magukra maradnak az anyák a gyermeknevelés gondjaival családon belül, és azon túl is. Három-, négygyermekes édesanyák a különböző életkorú és igényű gyerekeket az összeroppanás határán nevelik, megromlott házasságokban, válás közben is próbálva helytállni, megfelelni a sokféle elvárásnak. Az iskola segít, ahol tud, de az intézményes segítség mellett jól

jönne a szülőtársak támogatása, már csak azért is, mert ez kötetlenebb, barátiabb, szimmetrikusabb kapcsolatot feltételez.

Csak biztatni tudok minden szülőtársat, hogy hozza meg ezt az áldozatot, s meglátja, mennyit tanulhat e kapcsolatokból, s ezek tükrében tisztábban láthatja majd a saját életét – a saját nevelési módszere erényeit és fogyatékosait is –, és nagyobb hála lesz a szívében a saját családjáért.

Hiszem, hogy emberileg nézve eredménynek tekinthetjük azt is, ha egy családban a mi türelmünk és kitartásunk, odaszentelt időnk hatására csak egy kicsit jobban figyelnek egymásra, s a gyerek csak egy árnyalattal könnyebben lesz kezelhető otthon, az iskolában. Mégis, mint Isten ügyében buzgólkodóknak, nem lehet kisebb célunk, mint Jézus Krisztus békességéhez elvezetni őket. Meglehet, hosszú utat kell megtenni. Jó, hogy szabad ezt az utat együtt megtennünk.

Kiss-Pál Klára

Ha visszanezék...

Ha visszanezék a megtett útra: csak ámulok azon, hogy az életem milyen világosan igazolja a 139. zsoltár 13-14. verseiben írottakat: „*Bizony Te alkottad veséimet, te takargattál engem anyám méhében. Magasztallak, hogy csodálatosan megkülönböztettél. Csodálatosak a Te cselekedeteid! És jól tudja ezt az én lelkem.*”

Nagyon várt és szeretett gyermek voltam, mert szüleim, Juhos József pénzügyőr és bilkei Lipcsei Piroska három évig aggódva várták érkezésemet. Az ő elbeszéléseiből tudom, hogy egyik apai nagyanyám lengyel görög katolikus pap leánya, anyai dédanyám pedig a szabolcsi falu jószágos nemes asszonya volt: tehát istenfélő őseim voltak. „*Az ő irgalma nemzedékről nemzedékre azokkal van, akik félik őt.*” (Luk 1,50)

Édesanyám is vallásos volt, de abban az időben inkább az isteni gondviselést hangsúlyozták. Jártam hitoktatásra, kicsi korom óta imádkozó kisleány voltam. Édesapámat hivatalból sokszor áthelyezték, ezért iskoláimat több városban folytattam. Jó tanulóként mindenütt szerettek, és sok barátnőt szereztem.

Erdély visszacsatolása után a középiskoláimat Nagyváradon végeztem. Felsőkereskedelmiben érettségiztem, de mivel mindig tanítónő szerettem volna lenni, különbözeti vizsga után még tovább tanultam. 1944-ben képesítőttem. A legszebb diákéveim Nagyváradhoz és a Soli Deo Glória Református Diákszövetséghez kötődnek. Az ifjúság evangélizálását az én időmben egyházunk nagyon fontosnak tartotta, hiszen az értelmiség volt mindig a társadalom vezető rétege, és nem mindegy, hogy milyen képzettségű és világnézetű egy pedagógus, orvos vagy köztisztviselő. Már kisdíák korom óta a kiskollégiu-

moban, majd a diákszövetségben világos tanítást kaptam az evangélium és a magyarság kérdéseiről. Sőt már 12 évesen bibliakört kellett vezetnem osztálytársaim körében. Még ma is emlékszem az Igére: „*Eredj a hangyához, te rest, nézd meg az ő utait, és légy bölcs...*” (Péld 6,6)

Diplomám megszerzése után a SDG Diákszövetség vezetője, dr. Soós Géza kért, hogy legyek a szövetségnek országos utazó leánytitkára. Kineveztek állami tanítónőnek, és szolgálattételre beosztottak a Diákszövetséghez. Nagyon boldog voltam, mert Budapesten a Vas utcai leányinternátus vezetőjeként az SDC-központ, a Kálvin tér 8. életében, a diákifjúság színe-java találkozóin, előadásain ott lehettem. Olyan nagyszerű előadóink, igehirdetőink voltak, mint Farkas József, Gyökössy Endre, Morvay István, Vataj László, dr. Kiss Sándor. Tanultam és készültem a missziói szolgálatra.

1944-ben már háború volt. Az orosz csapatok elfoglalták Erdélyt. Otthonunk elpusztult, és mivel a front közeledett, fel kellett oszlatni a leányinternátust. Haza nem mehettünk, ezért a Mohai u. 9-be költöztem Soós Gézáné Tüdős Ilonkához, aki három kisgyer-

mekével szeretettel fogadott. Az ostromot itt életem át, amikor Isten csodálatos védő és őrző kegyelmét szüntelenül tapasztaltam. Ez indított igaz bűnbánatra, és arra, hogy átadjam az életem Jézus Krisztusnak. Vezérigém – „A Te kegyelmed jobb az életnél” (Zsolt 63,4) – ragyogott előttem minden nehézség közepette.

A háború után ismét megkezdődött az élet a központban, és most már igazi miszsiói lelkiülettel dolgoztunk a középiskolákban. Minden nap bibliórákat tartottam Budapest középiskoláiban, és az ébredés tüze, az SDG Diákszövetség is tömegeket vonzott.

1946-ban az iskolák államosításával szükség lett minden pedagógusra. Ezért Vajszlóra helyeztek tanítani. Itt is az evangélium terjesztése volt az életem célja, leánykört szerveztem, evangélicizációt és bibliórákat tartottam. Majd Siklóson tanítottam, és 1949-ben itt mentem férjhez.

Férjem, dr. Vörös Károly közgazdász szintén SDG-s volt. Hívó ember, aki komolyan tanulmányozta és ismerte az Igét. Kilenc gyermekünk született, akik közül három lelkipásztor, kettő pedagógus, egy orvos és szociális munkás. Tizenöt unokám van.

Negyven évig tanítottam. Ezt a széleskörű feladatot csak hitből, felülről kapott erővel végezhettem. Nem csak én választottam és kerestem Isten akaratát és útját, hanem hálas szívvel látom, hogy Ő előbb szeretett és választott engem, hogy ezt az utat járjam, Ő-belé fogódzva. A szívem hálas, hogy idős koromban ajándékozott a családomhoz még élő gyülekezetet is – a Fasorban. Itt találkozom gyermekeimmel, és remélem, hogy minél előbb unokáimmal is fogok. Gyülekezeti testvéreim szeretete örömet és felüdülést jelent. Így én is „folyóvíz mellé ültetett fa” lehetek.

Dr. Vörös Károlyné Magdi néni

A MEGÚJULÁS LEHETŐSÉGEI

VI. 9–13.

KÖZÖS HÉT A HOLLAND
TESTVÉRGYŰLEKEZET TAGJAIVAL
Biatorbágy

VI. 30–VII. 5.

CSALÁDOS GYŰLEKEZETI CSENDES HÉT
Tahitófalu, Isten Tábora

VII. 7–12.

KINCSKERESŐ GYERMEKHÉT 2.
(4–7. osztályosoknak)
Tahitófalu, Isten Tábora

VII. 14–20.

TIMÓTEUS IFJÚSÁGI HÉT
Tahitófalu, Isten Tábora

VII. 21–26.

IDÉN KONFIRMÁLT FIATALOK HETE
Tahitófalu, Isten Tábora

VII. 21–26.

PICIFI HÉT
(középiskolások 8. osztálytól)
Békésszentandrás tanjárok

VII. 27–VIII. 3.

HONISMERETI TÁBOR
Kőszeg

VIII. 3–9.

HÁZASSÁGGONDOZÓ CSALÁDOS HÉT
Nagybörzsöny

VIII. 11–16.

KINCSKERESŐ GYERMEKHÉT 1.
(leendő elsőöktől 4. osztályosokig)
Tahitófalu, Isten Tábora

Jézus szeretetének fényében

Gyülekezetünk egyik kedves családja a hattagú Berzsák család. Berzsák Zoltán 39 éves építészmérnök, feleségének, Berzsákné Balogh Krisztinának tanítói, óvodapedagógusi és konduktori végzettsége van. Ahogyan vallja, mindig nagy családra vágyott: és Isten négy gyermekkel ajándékozta meg őket. Két fiuk – Barna és Bulcsú -, majd két lányuk született, Réka és Bodza. Az alábbiakban a szülők bizonyáságtételét olvashatják, amely az egyik ifjúsági istentiszteleten hangzott el A társam és én címmel.

Berzsák Zoltán: „Nem jó az embernek egyedül lenni” – mondta az Úr. Ádám nem tudta, nem is tudhatta hogy magányos, sőt ennek a szónak még a jelentésével sem lehetett tisztában. Csak miután Isten adott mellé társként „csontjaiból való csontot” – Évát –, akkor érthette meg, hogy eddig ő bizony magányos volt.

Berzsákné Balogh Krisztina: Mi nem így vagyunk ezzel? Gondolom, mindannyiunk életében vannak olyan pillanatok, melyeken átlépve teljesebb rálátásunk nyílik az addigi meg nem értett, meg nem ismert fogalmakra, érzésekre, tapasztalásokra. Ilyenkor levonjuk a szükséges következtetéseket.

Zoltán: Mi akkor értettük meg, hogy korábban milyen magányosak voltunk, amikor megismertük egymást. Pedig előtte is nagy baráti társaság vett körül mindkettőnket. Természetesen vágytunk párkapcsolatra, de tulajdonképpen boldognak és teljesnek éreztük az életünket – távol Isten Igéjétől.

Krisztina: Megismerkedésünket váratlannak és – akkori szemmel – a véletlenek sorozatának tartottuk, szerelmünket hatalmas eufóriában éltük. Úgy éreztük, mint valószínűleg a legtöbb pár, hogy életünk boldogabb, tökéletesebb nem is lehetne. Ma már tudjuk, hogy ez nem így van, ez csak a kezdet volt.

Zoltán: Házasságkötésünk (az első) pusztán polgári esküvőből állt. Ezt követően sem csökkent határtalan boldogságunk, szerelmünk magas hőfokon izzott. Rendszeres társasági embereknek számítottunk, módunk nyílt külföldön dolgozni. Aztán megszületett első kisfiunk, Barna. Erős késztetést éreztünk a megkereszteltetésére. Így – kisfiunkon keresztül - szólított meg minket az Úr.

Krisztina: Ekkor következett be a valódi fordulópon életünkben: Isten gyermekeivé lettünk. Közel egy időben érthettük meg és élhettük át azt a nagy csodát, hogy Jézus

Réka

Bodza

Krisztus értünk és helyettünk halt meg a kereszten, kétezer évvel ezelőtt. Ennek megélése kapcsolatunkat is új alapokra helyezte.

Zoltán: Megértettük, hogy:

– az addig tökéletesnek vélt kapcsolatunk mennyire sebezhető, kísérhető, a világ számára kiszolgáltatott,

– hogy megismerkedésünk, egymásra találásunk nem a véletlenek szerencsés összjátékának köszönhető, hanem az is Isten munkája,

– megtapasztalhattuk, milyen Jézus mindennél nagyobb szeretete, és milyen ennek a szeretetnek a fényében látni társunkat.

Krisztina: Isten a kelenföldi gyülekezetbe helyezett minket, hívő testvérekkel vett körül, akik vezetgették első bizonytalan lépteinket. Aztán feladataink lettek, szolgálatunk. Néhány éve a fasori gyülekezet tagjai lettünk, ahol nagy szeretettel fogadtak bennünket. A házaspáros körben gyakran szolgálunk csoportvezetőként, én a gyermekmisszióban kaptam feladatokat, elvégeztem egy tanfolyamot is, Berzsi segít a Fasori Harangszó szerkesztésében és a Csipkebokor Óvoda felújításának terveit készíti.

Zoltán: Tavaly nyáron az Úr különleges ajándékában részesülhettünk. Esküvőnk után tizenegy évvel a nagybörzsönyi fasori családos csendes hét utolsó napján gyermekeink és

hívő testvéreink jelenlétében kaphattuk meg Isten áldását házasságunkra. Egyértelmű számunkra, hogy ez csak azért lehetséges, mert Ő így akarta. Fogadalmunkat egymás és Isten felé éretten, mindezt megtapasztalva tehetjük meg.

*

Néhány gondolatot – pusztán morzsákat – szeretnénk megosztani még olvasóinkkal arról, miért jó, hogy van társunk, és miért áldás, hogy mindketten Isten gyermekei vagyunk:

– mert gyorsabban ver a szívem, ha halom a cipője kopogását a lépcsőn, amikor este hazajön

– mert könnyű felszaladni azon a lépcsőn a harmadikra, ha tudom hogy ott vár mosolygó arccal

– mert tud bátorítani

– mert tud csendesíteni

– mert meg tud nevetetni

– mert szeretem hallani a nevetését

– mert vele hallgatni is öröm

– mert vele a legjobb beszélgetni

– mert jó együtt könnyezni

a nagyfiúnk hegedűvizsgáján

– mert jó együtt hallgatni kézen fogva gyermekeink szuszogását

– mert együtt könnyöröghetünk Istenhez nehéz helyzetekben, és együtt adhatunk hálát gondviseléséért és ajándékaiért.

*

Krisztina: Mára már biztosan tudjuk: nem jó az embernek egyedül, pár nélkül, és párban Isten nélkül élni.

Zoltán: Ő adja a békességet, és Ő tanítja az egymás iránti féltő szeretetet nekünk.

Mindvégig Jézus Krisztus oldalán

A misszionárius Molnár Mária emlékezete

Amikor a megfeszített és feltámadott Úr Jézus Krisztus magához rendelte tanítványait Galileába, kijelentette nekik hatalmát, és az új kezdet részeseivé és formálóivá avatta őket. „*Nékem adatott minden hatalom...*” – mondta, s teljhatalma erejével kiküldte a tizenegyet: „*tegyetek tanítványokká minden népet, megkeresztelvén őket...*” A misszió egyetemlegességének két eszközét adta tehát: a keresztséget és a tanítást. Mennybememlekezők pedig azt is nyilvánvalóvá tette előttük, hogy e rendkívüli munkához rendkívüli erő kell: „*kaptok erőt, minekutána a Szentlélek eljön reátok, és lesztek nékem tanúim ... egészen a föld végső határáig*” (ApCsel 1,8). A keresztyén egyházban már az első századtól voltak olyanok, akik odaszentelték életüket Jézus parancsa teljesítésére.

Embrevők között

A 19. és a 20. században különösen megélenkiült az érdeklődés a külmisszió iránt több nyugati országban. Magyar református egyházunkban is úgy érezték néhányan, hogy Jézus éppen ebben a munkában akarja őket használni. Molnár Mária a világ „másik oldalára”, Új-Guinea szigetvilágába kapott elhívást, a pápuák közé, ahol sok fehér ember is áldozatul esett annak a pogány vallási szokásnak, amelyben a legyőzött ellenséget vad dobpergés és áldozati tánc közben megsütötték és megették. Molnár Mária e hírhedt pápuák népét kívánta Jézushoz vezetni. Küzdelmes és győzelmes élete a küldetéséhez mindhalálíg hűséges ember megrendítő példája.

Molnár Mária 1886-ban született Várpa-

lotán. A család sok gonddal küszködött, s amikor a szülők anyagilag tönkrementek, a fővárosba költöztek. Mária kapcsolatba került a Bethánia Szövetséggel, s a bibliaórák szorgalmas látogatója lett. Itt érintette meg az ő szívét az Úr Jézus. Elhatározta, hogy neki szenteli az egész életét. Felvételt nyert a Filadelfia Diakonissza Egyletbe, s alapos kiképzés után a Bethesda református kórházban helyezkedett el mint ápolónővér. Munkája mellett elvégezte a polgári iskolát, és műtősnővéri képesítést is szerzett. Az első világháború idején katonakórházakban dolgozott, s a jobbkeze lett dr. Csia Sándor orvosnak, akivel együtt tartottak istentiszteleteket a katonáknak. „Csak most érzem – írta később –, hogy Istennek milyen csodálatos vezetése volt ez, mert mindezekkel előkészített arra a célra, amelyet csak később mutatott meg.”

A németországi Liebenzellben misszionáriusokat képeztek ki a világ minden tájára. Molnár Mária eredetileg nyelvtanulás céljából ment oda, de egy előadás nyomán mégis indítást kapott arra, hogy missziói munkát vállaljon az Új-Guineához tartozó Mánusz-szigeten. „*Engem várnak a szigetek*” – idézte az ézsaiási Igét (Ézsaiás 60,9); s bár „tülkörös” volt, de látva akaraterjét és Istentől kapott elhívásának bizonyosságát, elküldték Mánusz szigetére. A Magyarországi Református Egyház nevében 1927. augusztus 14-én a Kálvin téri templomban ünnepi istentiszteleten Ravasz László püspök avatta fel és bocsátotta ki a református egyház első misszionáriusát, Molnár Máriát, aki az úrasztalánál a diakonisszák fekete formaruhájában búcsúzott: „Gyermekkoromtól elhívott az Úr a maga szolgálatára, de nagyon sok munkát

kellett elvégeznie rajtam, amíg igent mondtam hívó szavára. Sajnálom itthagyni öreg édesanyámat, testvéreimet, valószínű, hogy többé nem látom őket, de örömmel megyek. Csak annyit kérek tőletek, hogy imádkozzatok értem. Nem azért, hogy a tengerbe ne dobjanak, hogy az emberevők föl ne faljanak, hanem hogy mindvégig megmaradhassak Jézus Krisztus oldalán.”

Trópusi betegségek

Mánusz egy szigetcsoport a Csendes-óceánban – Európából nézve valóban „a föld végső határa”. Itt s különösen az apróbb korallszigeteken munkálkodott Molnár Mária. Szeretettel ment e civilizációtól távol élő fekete szigetlakók közé, és azok szeretettel fogadták őt. „Egy pillanatra sem éreztem magam idegennek, s valami kibeszélhetetlen megnyugvás töltötte el a szívemet – vallotta –, ezek a feketék az én testvéreim...” Isten meg is áldotta minden munkáját. Más misszionáriusok évekig tanulták a nyelvet, ő három hónap alatt elsajátította. Nem volt könnyű dolga, hiszen az európaiától nagyon különböző éghajlat, a babonás, Istenről mit sem

tudó nép, a környező ellenséges erők, a veszedelmes tengeri utak, a trópusi betegségek mind-mind próbára tették testét-lelkét. Hamar híre futott, hogy van itt egy „missziz doktor”, s még a hetedik faluból is eljöttek, hogy kezeltessek magukat. Sokan tályogos, bűzös sebekben szenvedtek. Mária felnyitotta az undorító fekélyeket, kitisztította – Tina Goebel német misszionáriusnő pedig kötözött.

Sok szigeten Molnár Mária volt az első fehér ember, akit a pápuák láttak. Kezdetben bizalmatlanok voltak iránta, de aztán mégis közel jöttek hozzá, megtapogatták a bőrét, ruháját, megkóstolták ételeit, süteményeit. Az ő hiteles, önzetlen élete győzte meg lassanként a bennszülötteket. Bármikor mehettek hozzá imádkozni, vagy csak a verandáján üldögélni és figyelni, hogy mit csinál... Nyomorúságos életmódjukat látva Mária sokszor könnyezett. Pálmalevélből készült kunyhóikban gyékényen feküdtek – még a betegek is –, fejük alatt egy darab fa. A gyermekekhez lehetett a leghamarabb közel kerülni. Ők voltak a legtanulékonyabbak. Még magyar gyermekdalokat is megtanultak.

Mária 1929 áprilisában láthatta meg szolgálatának első eredményét: három fekete testvér megkeresztelkedett. Egyikük volt Lomon, aki a József nevet vette fel, a másik András lett, a harmadik társuk pedig a János nevet kapta a keresztségben. Ők már komolyan keresték Jézust, mind többet hagytak el pogány szokásaikból. Most bizonyosságot tettek hitükről, és úrvacsoráztak is. Ezután egyre többen kérték, hogy tanítsák meg őket a keresztyén hitre, mert szeretnének ők is megkeresztelkedni.

Mária nagyszerű segítőt kapott Lomon József személyében, aki mindenese lett. Tisztán tartotta a házat, főzött, mosott s tanította Máriát, hogy tisztán beszélje nyelvüket. Amikor aztán az Úr Molnár Máriával is megkös-

toltatta a halál keserű ízét, s kitört rajta a törpösök szinte gyógyíthatatlan betegsége, a fekete vízláz, és önkívületi állapotban feküdt, Lomon József így könyörgött: „Uram, ne vedd el anyámat, hiszen még nem tudok egyedül a Te utadon járni; de ha el akarod őt venni, végy el engem is, hogy ne maradjak árva...” Mária később, lábadozása közben így írt: „Az Úr még nem talált méltónak a hazamenetelre. Tovább kellett szolgálnom az Ő ügyét itt, ahová állított, és az Ő ereje által újra felvennem a harcot a sötétséggel szemben.”

Harang a pitiluiaknak

Molnár Mária abban a tizenöt évben, amelyben Mánuszon munkálkodott, csak egyszer jött haza – nyolc év után –, 1935-ben. Az itthon töltött egy év alatt körutakon ismertette missziós munkáját. Rengeteg adomány, ajándék gyűlt össze. Egy József harangöntő mester egy másfél mázsás harangot adományozott a pitilui keresztyéneknek. Mária visszaterve folytatta missziói szolgálatát. Látogatta az egyes törzseket, tanított,

gyógyított, Igét hirdetett. Egyre többen keresztkedtek meg.

A második világháborúban hadszíntérré vált Mánusz szigete is, 1942-ben japán katonák foglalták el, és a missziót mint az ellenséges amerikaiak támaszpontját felszámolták. A japánok meg voltak győződve, hogy a misszionáriusok kémek, ezért 1943. március 18-án egy hadihajó fedélzetén mindnyájukat kivégezték, a holttestüket pedig a tengerbe dobták. Így halt mártírhálált Jézus Krisztus hűséges szolgálóleánya, Molnár Mária, akinek neve bizonyos aranybetűkkel van felírva az Élet Könyvében. Ő maga is vallotta a zsol-tárossal: „*Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy*” (Zsoltárok 23,4).

Mánusz szigetén egy márványtábla őrzi a mártírhálalt halt misszionáriusok névsorát; egy leányiskolát Molnár Máriáról neveztek el; Pitilu szigetén Molnár Mária emléktemplomot építettek. Ma PápuaÚj-Guinea lakosságának 96 százaléka keresztyén.

Összegyűjtötte: Dévai-Józsa Gábor

Megjelent Csiha Kálmán evangélikációs sorozata könyv alakban!

Honvesztés vagy honfoglalás? – ezzel a címmel tartott megrázó erejű evangélikációs igehirdetés-sorozatot 2007. október 7-től 12-ig Csiha Kálmán lelkipásztor, az Erdélyi Református Egyházkerület egykori püspöke templomunkban, amely hétköznap délutánonként is zsúfolásig megtelt az Isten igéjére szomjazó testvérekkel. Mintha érezte volna a hívők serege: utoljára hallja a szószékről prédikálni a nagy tekintélyű, sokak számára példaképet jelentő, sugárzó személyiségű lelkészt. Csiha Kálmán néhány nappal később elhunyt. A fasori evangélikáció a gyülekezet számára utolsó üzenet, egyben hitvallás is volt. Kirajzolódott belőle egy Jézus Krisztust követő ember arca, prófétai alkata, rendíthetetlen hite, tisztessége, alázata, áradó szeretete, egyháza, nemzete iránti elkötelezettsége. Csiha Kálmán egész élete Krisztusra mutat, ahogyan a Fasorban elhangzott, e könyvben közzétett igehirdetés-sorozat is, amely kapható az iratterjesztésben.

Kedves Gyerekek!

Idén szinte alig kezdődött el a tavasz, máris ünnepelhettük húsvétot, és bizony szinte már itt van pünkösd is! A sok egyházi ünnep között pedig van még egy ünnepünk: fiataljaink konfirmációja, vagyis az ő bizonyoságtételük Jézusba vetett hitükről, és arról a szándékról, hogy ők is a református egyházhoz szeretnének tartozni, gyülekezetünk felnőtt tagjaivá szeretnének válni. A mostani – ünnepi – feladatokhoz is kívánok jó alkotókedvet, és sikeres fejtörést:

Zsó néni

1. Miközben kiszínezed az alábbi képet (és kiegészítéd az aranymondást), gondolj arra, hogy nagypénteken mennyiféle emberért halt meg Jézus, és az első pünkösd óta hányféle ember tarthat az Ő egyházához!

Mert úgy.....Isten a, hogy megszületett Fiát adta, hogy aki
őbenne, el ne vesszen, hanem öröklegyen. (3,16)

Ne
Ne
Ne
Ne
Ne
Szeretlek mag
Ne kíváncsi
Ne tégy
Ne kíváncsi
Fizetlek

sztykdat
az ünnepnapot
felebarátod
felebarátod ellen
felebarátod házastársával
legyen más
lopj
őj
paráználkodj
vedd hájba

2. A konfirmandusoknak már fejből kell tudniuk a Tízparancsolatot. Most mindenki elolvashatja és megtanulhatja, ha sikerül megoldani a következő feladatot. (Ha kell egy kis segítség, a 2Móz 20-ban megtalálod a teljes szöveget.)

vagy bármiféle tulajdonát!
istened nevéti
háza
hamis tanúbizonyoságot!
és anyádat!
istened!

Valami gubanc van az alábbi Tízparancsolattal. Kösd össze a megfelelő mondatrészeket, majd írd le őket a helyes sorrendben!

Április 27-én vasárnap de. 10 óra
Fiatalok konfirmációja
– hitvallás és fogadalomtétel –

Május 1-jén du. 6 óra
Áldozócsüörtök
ünnepi istentisztelet

Május 4. vasárnap de. 10 óra
Anyák napi istentisztelet
gyermekes szolgálatával
és **Bustya Dezső** lelkipásztor igeszolgálatával

PÜNKÖSDI ELŐKÉSZÍTŐ ALKALMAK

Egész héten
– május 5–9-ig (hétfőtől péntekig) –
délelőtt 10 óraker
és **délután 6 óraker**
Bustya Dezső lelkipásztor szolgál

PÜNKÖSDI ÜNNEPI ISTENTISZTELETEK

Május 11., Pünkösdvásárnap
reggel 8 óra úrvacsorás istentisztelet
de. 10 óra úrvacsorás istentisztelet
du. 5 óra úrvacsorás istentisztelet

Május 12., Pünkösdhétfő
de. 10 óra úrvacsorás istentisztelet

*Konfirmandus fiataljaink
pünkösöd vasárnapján
a 10 órás istentisztelet keretében
vesznek részt először
a gyülekezet úrvacsorai közösségében.*

Június 15. vasárnap de. 10 óra:
tanévzáró istentisztelet,
utána családi nap Isten Táborában

ÁLLANDÓ ALKALMAINK

Vasárnap de. 10 óra: istentisztelet
de. 10 óra: gyermekistentisztelet
1. csoport 5–7 évesek,
2. csoport I–III. osztály,
3. csoport IV–VI. osztály
Gyermekmegőrző szolgálat:
1. csoport 0–3 évesek,
2. csoport 3–4 évesek

Hétfő du. 6 óra: énekkari próba

Kedd de. 10 óra: biblióra

Szerda du. 6 óra: bibliai közösségi óra
este 1/2 7 óra: **TIMÓTHEUS**
ifjúsági biblióra (20 éves kortól)

Csüörtök du. 4 óra: gyülekezeti biblióra
(változás a nyári időszámítás idejére!)
du. 1/2 6 óra: **PICIFI** ifjúsági biblióra
(középkisiskolás korosztálynak)

Péntek este 1/2 7 óra: felnőtt ifjúsági biblióra

Zenés áhítat

minden hónap első vasárnapján du. 5 óraker

Minden hónap harmadik vasárnapján

du. 6 óraker ifjúsági istentisztelet

EGYÉB ALKALMAINK

- **Férfi biblióra** minden hónap első keddjén du. 6 óraker
- **Pároskör** minden hónap harmadik péntekjén du. 6–8 óráig, gyermekmegőrzéssel.
- **Fiatalasszony- és Anyakör:** Havonta egy alkalommal, 4. szombat du. 4–6 óráig, gyermekmegőrzéssel.
- **Női kör:** Havonta egy alkalommal, második szombat du. 4–6 óráig.
- **Skót Misszió** (VI. ker., Vörösmarty u. 51.) vasárnap de. 9 óraker istentisztelet, szerdán du. 4 óraker biblióra

FASORI HARANGSZÓ

A Budapest Fasori Református Egyházközség
időszakos kiadványa.

Felelős szerkesztő: Devich Márton
1071 Budapest, Városligeti fasor 7.

Tel.: 342-7311

e-mail: hivatal@fasor.hu • weboldal: www.fasor.hu